

Sarajevo, 15.07.2019. godine

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
08.07.2019.- 12.07.2019.

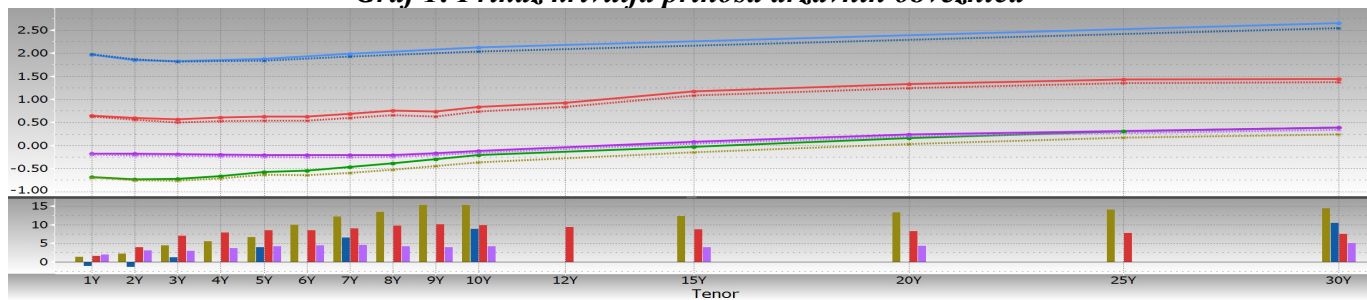
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	5.7.19	-	12.7.19	5.7.19	-	12.7.19	5.7.19	-	12.7.19	5.7.19	-	12.7.19
2 godine	-0,75	-	-0,72	↗	1,86	-	1,85	↘	0,56	-	0,59	↗
5 godina	-0,64	-	-0,57	↗	1,83	-	1,87	↗	0,54	-	0,63	↗
10 godina	-0,36	-	-0,21	↗	2,03	-	2,12	↗	0,74	-	0,84	↗

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	5.7.19	-	12.7.19
3 mjeseca	-0,574	-	-0,574
6 mjeseci	-0,612	-	-0,618
1 godina	-0,672	-	-0,649

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 12.07.2019. godine (pune linije) i 05.07.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica su skoro svakodnevno bilježili rast, dok je izraženiji rast, naročito obveznica dužeg roka dospelja, zabilježen polovinom sedmice, nakon što su rezultati aukcije desetogodišnjih njemačkih obveznica ukazali na pad potražnje na najniži nivo od oktobra 2018. godine, iako je na istoj aukciji ostvaren rekordno nizak prinos od -0,26%. Pored toga, objavljeni su bolji od očekivanih podaci industrijske proizvodnje za Francusku i Italiju, a na kraju sedmice i podaci za cijelu regiju. Rast prinosa nastavljen je do kraja sedmice te je prinos desetogodišnjih njemačkih obveznica, nakon što je u prvoj sedmici jula zabilježio nivo od -0,399%, povećan na -0,21%, što je najviše od 4. juna. U odnosu na prethodnu sedmicu prinosi njemačkih obveznica su povećani između 3 i 15 baznih poena (najveći rast kod desetogodišnjih obveznica). Istovremeno, prinosi italijanskih obveznica su bilježili volatilna kretanja, ali su posmatrano na sedmičnom nivou smanjeni između 1 i 3,5 bazna poena. Uz pad potražnje za njemačkim obveznicama, prošla sedmica je obilježena i visokom potražnjom za italijanskim obveznicama dospelja 3 i 7 godina ukupne vrijednosti 5,5 milijardi EUR, a što još jednom pokazuje da investitori tragaju za većim prinosima u Evropi. Izražen rast prinosa zabilježile su i obveznice Španije, naročito one s rokom dospelja od 5 i 10 godina, gdje je rast istih iznosio 13 i 24,5 bazna poena, respektivno.

Evropska komisija (EK) je u kvartalnim ekonomskim prognozama smanjila očekivanja privrednog rasta eurozone, kao i inflacije, pri čemu je navela da neizvjesnosti koje se povezuju s trgovinskom politikom SAD predstavljaju glavni rizik po ovu regiju. Prognoze rasta GDP-a eurozone od 1,2% za ovu godinu su potvrđene, što ukazuje na usporenje rasta u poređenju sa 1,9% iz 2018. godine. Za

narednu godinu prognoze su revidirane naniže, te se sada očekuje godišnji rast GDP-a od 1,4% (u maju očekivano 1,5%). EK je potvrdila da je slabljenje rasta na nivou regije najviše posljedica slabijeg rasta u najvećoj evropskoj privredi, Njemačkoj (0,5%), kao i u trećoj po veličini privredi, Italiji, gdje se očekuje veoma slab rast. Usljed očekivanja usporenja privrednog rasta, **prognozirana stopa inflacije u eurozoni je, takođe, smanjena na 1,3% za ovu i narednu godinu** (u maju očekivano 1,4% za obje godine). Takođe, krajem sedmice MMF je objavio da očekuje da će rast GDP-a eurozone u ovoj godini usporiti na 1,3% sa 1,9% iz prethodne godine, dok se oporavak rasta na 1,6% očekuje u 2020. godini. Iako su ove prognoze nešto bolje od prognoza Evropske komisije, prognoze kretanja stope inflacije ukazuju da će i dalje ostati daleko ispod ciljanog nivoa od oko 2% najmanje do 2022. godine, dok se za tekuću godinu očekuje stopa inflacije od 1,3%. Centralna banka Italije je u ekonomskom biltenu objavila povećane prognoze rasta GDP-a za 2020. i 2021. godinu za po 0,1%, odnosno na 0,8% i 1,0%, respektivno. Ipak, prognoze privrednog rasta Italije za tekuću godinu su smanjene na 0,1% sa ranijih 0,3%.

Deutsche Bank AG je u protekloj sedmici objavila radikalni plan rekonstrukcije banke koja, između ostalog, podrazumijeva izlazak iz poslovanja s dionicama, gubitak od 2,8 milijardi EUR u drugom kvartalu, te smanjenje broja zaposlenih za jednu petinu (18.000 radnih mjesta), a sve s ciljem povratka profitabilnosti banke. Ukupna vrijednost najavljenih reformi iznosi oko 7,4 milijarde EUR.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentiks indeks povjerenja investitora – EZ JUL	0,1%	-5,8	-3,3
2.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) MAJ	-1,5%	-0,5%	-0,4%
3.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G) MAJ	-3,2%	-3,7%	-2,3%
4.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G) MAJ	1,6%	4,0%	1,1%
5.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) MAJ	-	-0,3%	7,0%
6.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G) MAJ	-1,5%	-0,7%	-1,5%
7.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G) MAJ	-	3,4%	0,4%
8.	Prerađivačka proizvodnja – Holandija (G/G) MAJ	-	-1,8%	-1,0%
9.	Trgovinski bilans – Njemačka (u milijardama EUR) MAJ	17,0	20,6	17,9
10.	Stopa inflacije – Njemačka (final.) JUN	1,3%	1,5%	1,3%
11.	Stopa inflacije – Francuska (final.) JUN	1,4%	1,4%	1,1%
12.	Stopa inflacije – Španija (final.) JUN	0,6%	0,6%	0,9%
13.	GDP – Irska (kvartalno) I kvartal	-	2,4%	0,3%
14.	Stopa nezaposlenosti – Grčka APR	-	17,6%	18,2%

SAD

Prinosi na američke obveznice kraćeg roka dospijea su tokom protekle sedmice zabilježili blagi pad, dok su prinosi srednjeg i dužeg roka dospijea povećani za 4 do 9 baznih poena, a indeksi dionica su krajem sedmice zabilježili rekordno visoke nivoe.

Zapisnik s janskog sastanka FOMC-a je pokazao da su kreatori monetarne politike ocijenili da su neizvjesnosti i rizici vezani za prognoze GDP-a i inflacije značajno povećani, što je većina tržišnih učesnika protumačila kao signal mogućeg smanjenja referentne kamatne stope na sastanku krajem ovog mjeseca. Predstavljajući polugodišnji izvještaj o monetarnoj politici, Komitetu za bankarstvo američkog Senata, predsjednik Feda Powell je istakao da se negativni rizici za američku ekonomiju zadržavaju sve dok trgovinski ratovi smanjuju poslovne investicije, a inflacija ostaje slaba, signalizirajući da su kreatori monetarne politike spremni smanjiti referentnu kamatnu stopu na sastanku ovog mjeseca. Predsjednik SAD Trump je optužio Iran da dugo potajno obogaćuje zemlju uranijumom i upozorio da će se američke sankcije uskoro povećati, budući da su Ujedinjene nacije održale hitan sastanak o narušavanju nuklearnog sporazuma Teheranu.

Prema rezultatima Bloomberg istraživanja, GDP SAD će u tekućoj i narednoj godini zabilježiti rast po stopama od 2,5% i 1,8%, respektivno, dok se za 2021. godinu prognozira godišnja stopa rasta od 1,9% (prethodno prognozirano 1,8%). Prognozirana stopa inflacije za tekuću godinu je blago revidirana na 1,8% sa 1,9%, dok je prognoza iste za narednu godinu ostala nepromijenjena u odnosu na prethodno

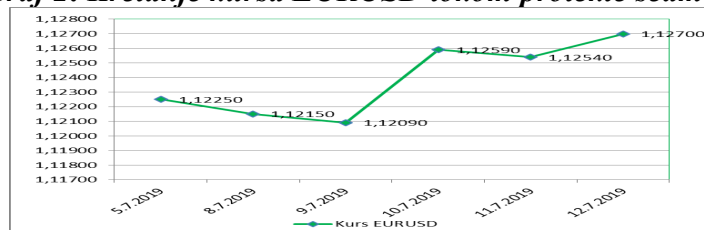
istraživanje (2,1%). Prema mišljenju većine anketiranih ekonomista, vjerovatnoća ulaska SAD u recesiju u narednih godinu dana iznosi 31%.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUN	1,6%	1,7%	1,8%
2.	Indeks potrošačkih cijena (G/G)	JUN	1,6%	1,6%	1,8%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	6. JUL	221.000	209.000	222.000
4.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	7. JUL	-	63,8	62,6
5.	Zahtjevi za hipotekarne kredite	5. JUL	-	-2,4%	-0,1%
6.	Bilans budžeta (u mlrd USD)	JUN	-7,9	-8,5	-74,9
7.	Zalihe u veleprodaji (M/M) F	MAJ	0,4%	0,4%	0,8%
8.	Zarade po radnoj sedmici (G/G)	JUN	-	1,2%	1,0%

USD je tokom protekle sedmice deprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD zabilježio rast s nivoa od 1,1225 na nivo od 1,1270.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

S obzirom na to da glavne centralne banke širom svijeta, uključujući i Fed, nastoje da svoju politiku učine ekspanzivnijom, investitori očekuju da bi to isto mogla da učini i BoE, te se očekuje da bi referentna kamatna stopa u narednih 12 mjeseci mogla biti smanjena za 25 baznih poena. Neizvjesnosti oko Brexita, kao i oko novog premijera koji bi zemlju trebalo da izvede iz EU bloka, utiču na deprecijaciju GBP. BoE je u Izvještaju za finansijsku stabilnost ukazala na to da su rizici Brexita bez sporazuma pojačani, te je ukazano da bi takvi ishodi mogli uticati na slabljenje GBP, na državne obveznice i cijene nekretnina. U izvještaju je navedeno da značajne tržišne volatilnosti i promjene u kretanju cijena aktive mogu biti očekivane u slučaju neurednog Brexita. Takođe, prepoznati su i rizici materijalnih ekonomskih poremećaja. Jedan od članova MPC BoE gđa Tenreiro je, vezano za očekivanja referentne kamatne stope, istakla da postoji nekoliko signala slabijeg ekonomskog rasta, te da skoriji događaji vjerovatno ovo stanje produžavaju, i da ne vidi potrebu da glasa za povećanje referentne kamatne stope, dok ne dođe do snažnijih inflatornih pritisaka. Tenreiro smatra da se takav rast neće desiti u narednih nekoliko mjeseci. S druge strane, ona smatra da bi mali stepen restriktivnije politike mogao biti potreban u naredne tri godine u zavisnosti od Brexita. Ukoliko Velika Britanija napusti EU bez sporazuma, tada je veća vjerovatnoća da će BoE trebati ekspanzivniju monetarnu politiku kako bi ublažila šokove, ali to još uvijek nije sigurno.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	GDP (M/M)	MAJ	0,3%	0,3%	-0,4%
2.	Industrijska proizvodnja (G/G)	MAJ	1,2%	0,9%	-1,1%
3.	Prerađivački sektor (G/G)	MAJ	1,1%	0,0%	-1,0%
4.	Građevinski sektor (G/G)	MAJ	0,9%	1,7%	3,1%
5.	Uslužni sektor (M/M)	MAJ	0,1%	0,0%	0,1%
6.	Trgovinski bilans (u mlrd GBP)	MAJ	-12,550	-11,524	-12,761

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR, dok je aprecirala u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast s nivoa od 0,89627 na nivo od 0,89645, dok je kurs GBPUSD povećan s nivoa od 1,2521 na nivo od 1,2572.

JAPAN

Protekla sedmica u Japanu bila je obilježena dešavanjima oko trgovinskog spora između Japana i Južne Koreje. Iako je planiran sastanak zvaničnika ove dvije zemlje, tenzije i dalje jačaju, nakon što su japanski zvaničnici istakli da je Japan otvoren za dijalog, ali da nema namjeru povući mjere koje su sedmicu ranije uvedene za tri specijalna tehnološka materijala. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ razmotriti dodatne monetarne stimulanse ukoliko inflacija izgubi zamah prema ciljanom nivou od 2%. Istovremeno, bivši zvaničnik BoJ Momma je izjavio da BoJ treba zadržati ekstremno niske kamatne stope, te istakao da postoji velika vjerovatnoća da će prilagoditi vremenski okvir nakon ovomjesečne sjednice, a uoči očekivanog smanjenja referentne kamatne stope Feda.

Prema rezultatima istraživanja Bloomberg-a za juli, ekonomski analitičari su zadržali prethodne prognoze stopa rasta GDP-a za tekuću, 2020. i 2021. godinu od 0,7%, 0,4% i 0,9%, respektivno. Istovremeno, ekonomisti su zadržali prognoze stope inflacije, te se očekuje da će ista u tekućoj godini iznositi 0,7%, dok prognoze za 2020. i 2021. godinu iznose 1,1% i 0,8%, respektivno. Takođe, očekuje se da će BoJ referentnu kamatnu stopu zadržati na trenutnom nivou od -0,10% do kraja trećeg kvartala tekuće godine, dok je prethodno prognozirao kraj godine.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

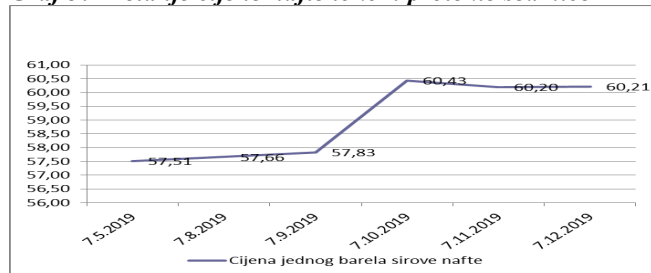
Red. br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Trgovinski bilans (u mlrd JPY)	MAJ	-758,9	-650,9	-98,2
2.	Tekući račun (u mlrd JPY)	MAJ	1.395,3	1.594,8	1.707,4
3.	Monetarni agregat M2 (G/G)	JUN	2,6%	2,3%	2,6%
4.	Monetarni agregat M3 (G/G)	JUN	2,3%	2,0%	2,3%
5.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	JUN	0,4%	-0,1%	0,6%
6.	Industrijska proizvodnja (G/G) F	MAJ	-	-2,1%	-1,1%
7.	Iskorištenost kapaciteta (M/M)	MAJ	-	1,7%	1,6%
8.	Porudžbine mašinskih alata (G/G) P	JUN	-	-38,0%	-27,3%
9.	Osnovne mašinske porudžbine (G/G)	MAJ	-3,6%	-3,7%	2,5%
10.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	MAJ	-0,1%	-0,2%	0,8%
11.	Indeks ukupnih zarada (G/G)	MAJ	-0,6%	-0,2%	-0,3%

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio pad s nivoa od 121,75 na nivo od 121,62. JPY je aprecirao i u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio pad s nivoa od 108,47 na nivo od 107,91.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 57,51 USD (51,23 EUR). Cijena nafte je sredinom sedmice bilježila rast preko 60 USD po barelu, što je najveći nivo u skoro posljednja dva mjeseca. Uticaj na rast cijene ovog energenta imale su pojačane prijetnje Irana odmazdom nad oduzetim tankerima, dok su problemi u Sjevernom moru držali investitore na oprezu zbog mogućih problema u prekidu isporuke nafte. Pored toga, objavljeni su podaci da su zalihe nafte u SAD nastavile da se smanjuju, što je u kombinaciji s pojačanim tenzijama na Bliskom istoku bilo dodatni podsticaj za rast cijene. Takođe, očekivani uragan u Meksiku je uticao na zatvaranje proizvodnih platformi, a što je bio još jedan od razloga rasta cijene nafte tokom prošle sedmice. Prema prvim informacijama, Saudijska Arabija je ispunila obećanje da održi dublje smanjenje ponude nafte nego što je dogovoreno u okviru OPEC-a. Neimenovani izvori koji su u bliskoj vezi s energetsom politikom Saudijske Arabije su izjavili da će lider OPEC-a de facto na tržište plasirati manje od 10 miliona barela dnevno tokom jula i augusta. Analitičari trenutno očekuju da bi cijena nafte mogla oscilirati pod uticajem političkih rizika koji proizlaze iz aktivnosti Irana, kao i pod uticajima globalnih očekivanja ekonomskog rasta. Očekuje se da će, ipak, snažniji efekat imati očekivanje ekonomskog rasta u odnosu na političke rizike. Cijena nafte je tokom protekle sedmice zabilježila rast od 2,7% u odnosu na sedmicu ranije. Tako je na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte iznosila 60,21 USD (53,43 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

Pripremili:

Služba Front Office

Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.

Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.399,45 USD (1.246,73 EUR). Najveći uticaj na cijenu zlata u prošloj sedmici imala su očekivanja vezano za izjave predsjednika Feda Powella, koje bi mogle ukazati na smanjenje referentne kamatne stope. Pod uticajem ovih očekivanja cijena zlata se do sredine sedmice nalazila ispod nivoa od 1.400 USD. Nakon što je Powell prilikom obraćanja ukazao na rizike s kojima se suočava ekonomija SAD, te je pojačao očekivanja smanjenja referentne kamatne stope na sastanku FOMC-a koji se održava krajem ovog mjeseca, cijena zlata je povećana. Izjave Powella su pojačale špekulacije da bi se već u julu moglo desiti smanjenje referentne kamatne stope, što je u kombinaciji sa stavovima Powella, kojima je upozorio na zabrinutost vezano za trgovinu i globalni rast koji nastavljaju da utiču na ekonomske izglede SAD, uticalo na rast cijene zlata preko 1.400 USD po unci. Krajem sedmice globalni indeksi dionica, izuzev američkih, su zabilježili prvo sedmično smanjenje od maja, dok je USD nastavio da deprecira, uprkos tome što snažnija inflacija u odnosu na očekivanja nije uspjela da ublaži očekivanja vezano za smanjenje referentne kamatne stope Feda. Na sedmičnom nivou cijena ovog plemenitog metala je povećana za 1,16% u odnosu na sedmicu ranije, te je na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata iznosila 1.415,75 USD (1.256,21 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

